

Vodní elektrárna v Liberci – Rudolfově se stala kulturní památkou

11. 11. 2014 08:51

Vodní elektrárna v Liberci – Rudolfově byla na základě podnětu libereckých nadšenců prohlášena Ministerstvem kultury ČR kulturní památkou v létě letošního roku.

Prvotní iniciativu dotáhl do konce pracovník libereckého územního odborného pracoviště Národního památkového ústavu Petr Freiwilg, který zpracoval pro Ministerstvo kultury České republiky komplexní materiál o historii i současnosti tohoto vodního díla.

Tato nová kulturní památka bude veřejnosti představena na přednášce dne 11. 11. 2014, která se od 18 hodin uskuteční v Krajské vědecké knihovně v Liberci.

Přednášet budou Petr Nedomlél z Povodí Labe, s.p. a Petr Freiwilg, odborný garant Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Liberci.

Špičková vodní elektrárna v Rudolfově (Rudolfsthal) v Jizerských horách se nachází na okraji krajského města Liberce. Označení špičková pochází z její funkce, když v odběratelských špičkách vypomáhala uhelné elektrárně v Andělské Hoře. Jedná se o příklad technické památky, tvořené nejen vnější schránkou, ale celým souborem staveb zajišťující její provoz. Památková hodnota tak nespočívá pouze v samotném objektu elektrárny od renomovaného architekta, profesora Německé vysoké školy technické Artura Payra (1880–1937), ale především v intaktně dochovaném komplexu stavební, mechanické a zčásti i elektrické části celého díla, realizovaného mezi roky 1925–1928. Dílo se vyznačuje množstvím technických prvků, které jsou v rámci širšího regionu ojedinělé a zejména, stále plně funkční.

Projekt elektrárny byl připravován již od roku 1908. Vodní dílo projektoval Ing. Ludwig Hamburger a realizovalo ji společenství stavebních firem Eduard Ast, Stroner & Co., Pittel & Brausewetter a L. Bill & Co. v Liberci. V roce 1927 vypukl velký skandál ohledně financování stavby, kdy rozpočtované náklady 7,5 milionu Kč se vyšplhaly na astronomických 26,1 milionu Kč. Událost se stala předmětem interpelace v Národním shromáždění ČSR.

Vlastníkem elektrárny byla až do čtyřicátých let 20. století Přespolní elektrárna Liberec, (Elektrischen Überlands-Werkes reg. Genossenschaft m. b. H. In Reichenberg, EÜW). Jednalo se o společnost družstevního charakteru, vlastněnou městem Liberec, šesti okolními obcemi a firmou Johann Liebieg & Co., které patřila největší textilní továrna v Liberci.

V letech 1961–1996 provozovala elektrárnu Severočeská energetika Děčín, v současné době ji vlastní a spravuje Povodí Labe, s. p., závod Jablonec nad Nisou.

Kontakt:

Správce elektrárny: 485 123 276

Mgr. Miloš Krčmář, Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, email: krcmar.milos@npu.cz, tel. 602114516

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, je jedním ze čtrnácti krajských pracovišť NPÚ. Jeho úkolem je v Libereckém kraji naplňovat poslání odborné instituce památkové péče dané zejména zákonem o státní památkové péči, např. zpracovávat odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, poskytovat konzultace a odbornou pomoc vlastníkům kulturních památek při jejich obnovách a sledovat stav památkového fondu na území kraje. Pracoviště v Liberci zpracovává návrhy na prohlašování věcí či objektů za kulturní památky a podílí se následně na jejich evidenci. Spravuje dokumentační sbírky plánů, fotografií a dalších odborných podkladů ke kulturním památkám, vede veřejně přístupnou knihovnu a podílí se na vydávání časopisu Fontes Nissae, organizuje cyklus přednášek Památky kolem nás v Krajské vědecké knihovně v Liberci. Další informace najdete na www.npu.cz/uop-li/ nebo profilu na facebooku **Památkáři jsou tu pro Vás.**